

Consultatiereactie van GGZ Nederland, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en Actiz op het wetsvoorstel ‘Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg’

GGZ Nederland, VGN en Actiz hebben met belangstelling kennisgenomen van de consultatie van het wetsvoorstel ‘Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg’. Het wetsvoorstel is één van de maatregelen die voortvloeit uit het programma: ‘Rechtmatige Zorg: aanpak van fouten en fraude 2018-2021’. Het wetsvoorstel beoogt de gegevensuitwisseling in het kader van aanpak van fraude mogelijk te maken.

Fraude in de zorg is onacceptabel en wij zijn dan ook voorstander van de aanpak hiervan. Van groot belang is dat de aanpak van fraude met voldoende waarborgen is omkleed. Hierdoor neemt de kans op succes toe en wordt voorkomen dat aanbieders onterecht worden bestempeld als frauduleus. Wij zijn van mening dat in de consultatieversie (ambtelijk concept) onvoldoende waarborgen zijn opgenomen die voorkomen dat zorgaanbieders of cliënten onterecht worden beschuldigd van frauderend handelen.

Definiëring ‘fraude’

In de concept regeling wordt gesproken over ‘fraude’. Maar wanneer is er sprake van een frauderende zorgaanbieder? Indien niet wordt gespecificeerd wat onder fraude wordt verstaan, zouden eventuele vormfouten of vergissingen ook onder de regeling kunnen vallen, afhankelijk van hoe ruim het begrip wordt geïnterpreteerd. Zorgverleners hebben te maken met ingewikkelde regelgeving of beschikken niet altijd over alle informatie die ze nodig hebben. Er kan daardoor van alles misgaan zonder dat opzet in het spel is. Graag zien wij dat in de regeling wordt opgenomen wanneer sprake is van fraude, zodat duidelijk is wanneer de regeling van toepassing is om te voorkomen dat het een breder bereik heeft dan waarvoor de regeling ons inziens is bedoeld.

De beoordeling van signalen door het IKZ moet met voldoende waarborgen worden omkleed

Uit het wetsvoorstel vloeit voort dat signalen over frauderende zorgaanbieders op basis van ‘enig vermoeden’ al kunnen worden afgegeven aan het IKZ. Een ‘onderbuik gevoel’ zou met een dergelijke formulering voldoende kunnen zijn om signalen af te geven of om informatie te delen. Hierdoor kunnen zorgaanbieders al snel onterecht aan fraude worden gelinkt. Dit

kan grote gevolgen met zich meebrengen voor de integriteit en daarmee de bestaanszekerheid van de betreffende zorgaanbieders. In het verlengde hiervan heeft dit ook een groot effect op de cliënten die bij de betreffende zorgaanbieder in zorg zijn. Dit is een zeer onwenselijke situatie die ten allen tijde moet worden voorkomen. Wij vinden het daarom van der mate belang dat de beoordeling van de signalen door het IKZ met voldoende waarborgen wordt omkleed. Zorgaanbieders en cliënten moeten erop kunnen vertrouwen dat het IKZ zorgvuldig signalen beoordeeld voordat signalen over fraude worden gedeeld met andere partijen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat op grond van het wetsvoorstel bij de verwerking van gegevens in het IKZ gebruik kan worden gemaakt van informatie die is verkregen door een inbreuk op het medisch beroepsgeheim. Hoewel het medisch beroepsgeheim niet absoluut is, is het van groot belang dat hier zorgvuldig mee wordt omgegaan.

Onterechte signalen over fraude over zorgaanbieders moeten zo spoedig en laagdrempelig mogelijk worden gerectificeerd

Als blijkt, op welke wijze dan ook, dat fraude signalen over een zorgaanbieder onterecht zijn, dan moet dit zo spoedig mogelijk worden gerectificeerd. Instanties die deze signalen hebben ontvangen moeten hier zo spoedig mogelijk van op de hoogte worden gebracht door het IKZ en (indien van toepassing) worden verwijderd uit het Waarschuwingsregister Zorg. Daarnaast is het belangrijk dat zorgaanbieders op een laagdrempelige wijze kunnen aantonen dat signalen ongegrond zijn. In de toelichting bij het wetsvoorstel is opgenomen dat zorgaanbieders naar de civiele rechter moeten als zij van het waarschuwingsregister willen worden verwijderd. Een civiele procedure is in dit geval daarentegen onredelijk belastend voor de zorgaanbieder. Een civiele procedure kost namelijk over het algemeen veel tijd en is vaak niet binnen één jaar afgehandeld. In die tijd blijft de zorgaanbieder aangemerkt als frauduleus, hetgeen natuurlijk veel risico's geeft die mogelijk zelfs het bestaansrecht van de aanbieder kan aantasten. De vraag is namelijk of een zorgaanbieder nog wel wordt gecontracteerd - als een zorgaanbieder in een systeem voorkomt als frauduleus en verzekeraars, zorgkantoren en gemeenten dit met elkaar kunnen delen aan de hand van dit wetsvoorstel. Dit is een zeer onwenselijke situatie. Ook is een civiele procedure financieel zeer belastend voor zorgaanbieders en niet in verhouding tot de eenvoudigheid waarmee zorgaanbieders in het register kunnen worden opgenomen. Wij pleiten daarom voor een laagdrempelige en minder voor de zorgaanbieder belastende manier om onterechte opname in het register of onterechte signalen op korte termijn, te rectificeren.

Informeel zorgaanbieders als er signalen worden geuit van- en naar het IKZ

Uit het wetsvoorstel blijkt dat zorgaanbieders alleen worden geïnformeerd als zij in het Waarschuwingsregister Zorg worden opgenomen. Wij achten het van groot belang dat zorgaanbieders ook direct op de hoogte worden gesteld van de signalen die vanuit een

instantie naar het IKZ worden gestuurd. Op die manier krijgt de zorgaanbieder, waarover onterecht signalen zijn geuit, de kans om het tegendeel te bewijzen. Nu de zorgaanbieder hier niet van op de hoogte is, kunnen de signalen een eigen leven gaan leiden (zoals beschreven kunnen signalen worden geuit op basis van een 'enig vermoeden'), hetgeen grote gevolgen voor de zorgaanbieder kan meebrengen, waarbij niet is vastgesteld dat er daadwerkelijk sprake is van fraude. Dit kan tot grote gevolgen leiden voor de integriteit van de zorgaanbieder en voor zijn bedrijfsvoering. De cliënt die bij de betreffende zorgaanbieder in zorg is, is vervolgens de dupe hiervan. Dit is een zeer onwenselijke situatie.

Graag zijn wij bereid onze reactie toe te lichten. Hiervoor kunt u contact opnemen met Charlotte Karman (GGZ Nederland) ckarman@ggz nederland.nl, Lilly Wijnbergen (VGN) lwijnbergen@vgn.nl en Michiel Kooijman m.kooijman@actiz.nl.

Met vriendelijke groet,

mevrouw drs. V.J.W.C. Esman-Peeters
Directeur GGZ Nederland

de heer F.T.B. Bluijminck
Directeur VGN

de heer W. van Soest
Directeur Actiz